

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

05 грудня 2019 року

Веде засідання голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, доброго дня! Ми сьогодні вирішили зробити позачергове засідання комітету в зв'язку з трагічною ситуацією, що у нас склалася в Одесі. Тому, якщо ви не проти, сьогодні порядок денний буде з двох питань: перше – щодо трагічної ситуації, яка виникла в зв'язку з пожежею в Одеському коледжі економіки, права та готельно-ресторанного бізнесу; і друге питання – про проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти (реєстраційний номер 2299).

З вашого дозволу, я все ж таки спробую почати з останнього, воно дуже коротке, там одна технічна річ, яку знайшли при вчитці 2299, воно стосується "Перехідних положень", там, де вносимо зміни в Закон "Про фахову передвищу освіту". Справа в тому, що той абзац, який ми запропонували, він містить... Пані Юлія, це ж ваше питання, да?

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Давайте просто швидко його, поки нам, Івану Григоровичу треба буде йти, тому поки у нас є кворум, щоб ми зараз його затвердили.

Якщо можна, коротко, про що мова, і що ми хочемо змінити.

ГРИШИНА Ю.М. Так, колеги, як правильно... Всім доброго дня! Як правильно сказав Сергій Віталійович, ми, коли готували... вносили... ну, готували саме проект, а потім вносили правки, ми, виходячи, скажімо так, із позитивних, звичайно там, намірів, ми передбачили, що... Давайте я зачитаю, да, щоб було зрозуміло.

Запропонували зміни до "Прикінцевих положень" Закону України "Про фахову передвищу освіту" для того, щоб при переоформленні установчих документів коледжі і технікуми, які змінять свій статус із навчальних закладів I-II рівня акредитації на фахові коледжі, заново не проходили процедуру ліцензування за професіями, спеціальностями, а лише мали можливість просто переоформити наявні в них ліцензії. Для цього була запропонована нова редакція підпункту 6 пункту 2 "Прикінцевих і перехідних положень", а саме... Ну, зачитаю, щоб всім було зрозуміло, так? "Ліцензії на провадження освітньої діяльності за рівнями та спеціальностями, дійсні на день набрання чинності цим законом, дають право на переоформлення ліцензії на провадження освітньої діяльності за відповідними рівнями і збереженням ліцензованого обсягу без проходження ліцензування".

При цьому, коли підчищали цей законопроект, виявили, що така редакція, вона позбавить можливості переоформлювати ліцензії молодшого спеціаліста на фахового молодшого бакалавра, оскільки ці рівні не відповідні.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, забули ми, не врахували одну маленьку частинку...

ГРИШИНА Ю.М. Так. Тому пропоную в тексті підпунктів, які запропоновані у законопроекті як 6 і 6.1, доповнити підпункт 6 діючого закону, не вилучаючи його, зробивши їх другим і третім абзацом цього пункту.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає заперечення? Якщо немає заперечень, давайте підтримаємо. Дякую, одноголосно.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І ми одночасно маємо знову рекомендувати законопроект у другому читанні прийняти та в цілому. Прошу, колеги, підтримати. Дякую, одноголосно.

І давайте повернемося тепер до першого пункту. Доповідачем Колебошин Сергій Валерійович, заступник голови Комітету з питань освіти, науки та інновацій.

_____ . У мене... просто минулого разу, коли ми голосували в цілому, то в нас було: двоє – проти, один – утримався. То зараз ми все-таки останнє наше голосування було за закон в цілому чи за конкретну цю правку?

ГОЛОВУЮЧИЙ. За цю правку і за закон, це ми мусимо переголосувати, тому що ми вносимо конкретну правку.

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

_____ . Типу... ні, той, хто, якщо позиція не змінилася. Ну, як тоді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, якщо ви не проти, ми будемо вважати, що то є перше голосування було, ми прсото цю правку узаконимо.

_____ . Тоді добре, да, тоді тим самим... о'кей.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бо якщо ми зараз не наберемо голосів на в цілому, то, власне, ця правка просто буде не врахована. Дякую.

Пане Сергій Валерійович, прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. Доброго дня. Я не буду... ви знаєте всі про ту подію, яка відбулася в Одесі на розі Пушкінської і Троїцької. Там розташований Коледж економіки, права, готельно-ресторанного бізнесу, там ще декілька наукових установ: дуже відома установа Інститут біології південних морів, філія Інституту археології. І все це структура Національної академії наук, декілька відділень Фізико-хімічного інституту Богатського.

Достеменно відомо, що одна студентка загинула, більше десяти, по одній інформації – 14, по іншій – 15 людей ще в розшуку. Ми молимося і сподіваємося, що вони знайдуться, але якщо реалістично дивитися на речі, ми розуміємо, що шанси з кожною хвилиною тануть. Хоча була інформація десь годину тому, що одну людину знайшли, стан важкий, але живу. Будемо сподіватися, що така доля чекає і інших.

Пожежа, перша попередня версія пожежі: це заpalення, яке відбулося в наслідок некоректного користування опалювальними приладами в кабінеті завідувача коледжу.

Питань виникає шалена кількість. Якщо казати про ті питання, які є в сфері діяльності нашого комітету, то я б звернув увагу не тільки на ті речі, про які вже казали в численних інтерв'ю, є в ЗМІ і так далі, я би звернув увагу на те, що цей коледж, він є в державній власності, він в МОНі, в державній власності. Є згода сесії державної Одеської обласної ради щодо прийняття на баланс. Але це не передано. І це проблема, яка, якщо ви згадаєте декілька місяців тому я на комітеті я вже піднімав, що профтех і коледжі знаходяться в невизначеному стані. Що роками триває передача цих закладів від державної власності у власність комунальну, в обласну власність. Ця проблема в профтесі хоча б якось почала вирішуватись, але документи в Києві тут затримують на роки, не на місяці, а на роки. По коледжах ще більш жахлива ситуація.

За тою інформацією, яку сьогодні озвучила директор коледжу, прізвище Кочерга, на засіданні комісії ТЕП ТНС в Одеській обласній адміністрації, вони неодноразово за останні роки зверталися до МОНу (єдине, що я не знаю, в якій формі зверталися, в усній чи в письмовій) щодо того, що необхідні заходи, щоб якимось чином, скажемо так, інфраструктурно підтримати цей заклад.

На жаль, скажемо так, ми маємо результат, коли пожежа почалася точково, але розповсюджувалася, вона миттєво. Ну ті, хто бачив відео з пожежі, бачили, що там були навіть версії щодо того, що було декілька очагів загоряння, що це якась змова і так далі. Йдеться просто про недбалість скоріш за все. Звичайно, ще буде слідство тривати і так далі.

По інформації, яку я маю, фактично, все приміщення цього коледжу було, я сам, на жаль, там жодного разу не був, але все приміщення було оздоблено такою самою поганою в сенсі якості пластиковою вагонкою, яка миттєво просто спалахує. І тут питання до того, яким чином взагалі органи ДСНС дозволяли початок навчального року з року в рік. Я розумію, 1966 рік – це рік, коли замінювалась проводка. Я нагадаю, що 1966 рік, для того щоби розуміти масштаб трагедії, це рік, коли Леонід Ілліч Брежнєв прийшов до влади Генеральним секретарем ЦККПСС. Це рік, коли там замінювалась останній раз проводка, дріт.

Але на деякі речі можна заплющувати речі. Це не ті речі, на які можна заплющувати очі. Яким чином ДСНС дозволяло початок навчального року – це відповідь, на яку ми маємо вимагати, просто це питання, на яке ми маємо вимагати відповідь.

Є і інша сторона, скажемо так, медалі. Одесі не пощастило, я тут, хоча людина, як то кажуть, з природничо-математичною освітою, але може про карму якусь казати після 2 травня, що було. Пожежа в "Вікторії", пожежа в готелі "Токіо-Стар" (і все це життя людей, дітей), пожежа в психіатричній лікарні, вчорашня пожежа в коледжі – всі вони уносили життя не однієї людини. І зверніть увагу, що всі ці заклади, це заклади різних форм власності. "Вікторія" – це міська рада. "Токіо-Стар" – приватна власність. Психіатрична клініка – це облрада. Лікарня, а не клініка. І вчорашній коледж – це державне. Мені здається, що якби це був один власник, можна було б казати "він недбалий". Це просто вирок всій системі. Тому що в нас абсолютно система не збалансована, не працює система протипожежної безпеки.

Я можу згадати, вибачте, що так довго, оскільки я кажу про речі, які близькі тут дуже. Про те, що після пожежі в "Вікторії", як половина пожежних співробітників ДСНС, дійсно, героїчно робили все, щоб врятувати людей. І вчора це теж відбувалося. І ми молимося теж за тих сімох працівників ДСНС, які теж зараз в реанімації і в лікарнях. А був той прошарок чиновників від пожежної служби, які вже рахували прибутки.

Тому що простіше за все зараз сказати, давайте зробимо перевірки. Я точно знаю результат цих перевірок. Ми маємо закрити більше ніж половину закладів освіти по Україні. Бо зробити нормальну систему протипожежної безпеки, це сигналізація, блискавковідведення, обробка дерев'яних поверхонь, заміна електрики і так далі, і так далі – це мільйон на заклад в середньому, може і більше. Гідранти там і так далі. Це більше мільйону. Помножте на кількість закладів освіти по Україні. Це зобов'язання, звичайно, засновників, тобто скоріш за все місцевої влади і так далі, так далі. Ми всі свідомі того факту, що по ОТГ, по місцях не буде коштів для того, щоб це зробити швидко. Але на іншій шальці терезів життя людей, дітей і так далі.

Якщо не звертати комплексно на цю проблему увагу, якщо не змінювати систему цю, якщо не створювати якісь державні програми підтримки, вирішення цієї програми національної проблеми пожежної небезпеки, я не знаю, я не буду високими фразами казати про те, що це питання Ради нацбезпеки, але це фактично питання національної безпеки. То ми будемо збирати комітети, ставати на хвилину мовчання і так далі, але ці речі будуть продовжуватись траплятись.

Мені здається, що висновок, головний для нас висновок, який ми маємо радити, це не тільки перевірка, знайти винних, обов'язково це треба зробити, а просто системно подивитись, що і як треба зробити для того, щоб це не відбувалося. Ми маємо констатувати, наша система ЖКГ, в тому числі і все, про що ми кажемо, в повному занепаді, абсолютному. І так просто трапляється, що пожежі чомусь відбуваються в Одесі, склади військові там в Харкові і не пам'ятаю ще де, затоплює в Карпатах і так далі. Але ми бачимо, що система повністю розбалансована.

Вибачте за трохи такий емоційний спіч. Я просто радив би, щоб ми, дійсно, в рішення комітету додали рекомендацію комплексно подивитись на цю проблему, формулювання, я думаю, що може секретаріат може запропонувати, і фінансування цих заходів, і того, яким чином відбувається. Бо просто дати кошти – це просто дати ще корупцію, ще скільки-то працівників, чиновників будуть потирати лапи свої. Тому що ми знаємо, що фірми, які встановлюють сигналізацію, це афільовані фірми і так далі, ітак далі, всі це знають. Комплексно подивитись на цю проблему і запропонувати рішення.

І невеличке технічне уточнення. Там площа пожежі не 2 тисячі, а 4 тисячі квадратних метрів, тут в рішенні комітету треба виправити буде.

Проект рішення вам розданий, пропоную підтримати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую Сергій Валерійович.

Пане Єгоре, доброго дня. Дякую, що доєдналися до нас, ми зараз якраз розглядаємо питання щодо ситуації трагічної, яка виникла в Одесі. Чи є в міністерстві більш оперативна інформація ніж у нас?

СТАДНИЙ Є.А. Я просто, даруйте, як тільки міг, так і приїхав, тому не чув те, що Сергій говорив.

Зараз на місці Олег Ігорович. Нарада закінчилася з коледжами для того, щоби продовжити навчальний процес і розмістити в начальних аудиторіях інших закладів студентів.

Я не знаю там по пожежі самій, але поки що не заходять. По останній інформації, яка у мене, поки що не заходять в приміщення, тому що ще є ризик обвалів. І, ну, по факту 14 людей, ну, треба розуміти, які вже не виходять другу добу на зв'язок, це швидше за все вони там. Є інформація, що були дзвінки до рідних "ми задихаємося", ще вчора. Тобто швидше за все вони там. І по тих, хто госпіталізований. Один, ну, з поганою динамікою, в надважкому стані з поганою динамікою. 14 тих, які, ну, офіційно безвісти. Двоє – це співробітники інституту наукового, 4 – це учні, студенти і 8 – це співробітники коледжу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Єгоре.

Скажіть, будь ласка, які ще були організації розташовані там? Там два наукових інститути Академії наук, да, здається?

СТАДНИЙ Є.А. Ну, цей Інститут, я вже забув, морської біології...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да.

СТАДНИЙ Є.А. Повну назву забув. Був ще архів інституту, ну, да, відділення Інституту археології, там був архів. І ось коледж. Ну, найприкріше, що ми насправді піднімали вже папери і, знаєте, після 17-го року там вже були листи на всі заклади проводити навчання і так далі. І надходили в МОН звіти про те, що провели навчання, евакуація там займає 5 хвилин і так далі, і так далі. Ну, тобто ми не можемо бути впевненими, наскільки там це все відбувалося насправді і серйозно, але по документах це все проходило.

З місця подій, не підтверджена інформація про те, що сигналізація протипожежна була таким, знаєте, дзвіночок, який не дає сигнал на пульт, ніяких таких, щоб викликати вогнеборців, не було. Це непідтверджена поки що інформація, тому що там є дискусія, вже розпочинається, де розпочалося, директорка, звісно, хоче усіяко відвести, що початок був не в коледжі і так далі.

КОЛЕБОШИН С.В. Можна, Єгор. Я на початку виступу казав, мені здається, одна з таких, це не причина, звичайно, але чинників, який зумовив те, що ця пожежа до таких трагічних, це незбалансованість у системі передавання майна від МОНу майна профтеху і коледжів, від МОНу на обласні там і так далі там рівень, оскільки це затягнутість, яка триває роками фактично, ми знаємо, що це досить довго. Тут треба пошукати якесь рішення, щоб не було цієї дискусії: та це МОНівська, та ні, воно обласне, ні, воно МОНівське, ми ж писали листи і так далі.

СТАДНИЙ Є.А. Я погоджуюся загалом, але там питання не в тому, чиє це майно, а питання в тому, хто фінансує. Радше ось таким чином. А фінансування, це було руба один раз у 2017 році прийнято рішення, хто утримує це майно, власне, і хто повністю все покриває. Тому тут з цієї сторони. А далі, я погоджуюся, можна далі зануритися, повернутися до дискусії рівнів бюджетних, надходжень до державного бюджету, розподілу податків і подивитися, хто на що спроможний.

_____. Можна запитати? А чому така ситуація, коли роками лежать документи, не передаються з балансу?

КОЛЕБОШИН С.В. Я можу точно по аграрних ліцях, це тому, що у них земельні ділянки не оформлені, вони поки оформлюють в областях, потім передадуть, там, скомпонують департаменти, передадуть тут держмайно. Тут скоріше не в МОНі ситуація, тут в майні, в економіці і так далі.

_____. Дозвольте?

_____. Я коротку ремарку, що я знаю по Львову. Власне, що місцеві бюджети не дуже хочуть брати на баланс, бо це їм додаткове навантаження, вони не бачать з того користі, а бачать навантаження. Це один з прикладів, коли місцеві бюджети говорять типу держава прийняла рішення, то нехай держава ніби і веде, а не передають нам на місцевий бюджет, бо це нам тільки витрати, а толку нам з того нема. І нема бажання приймати часто з того, що я знаю, у Львові.

СТАДНИЙ Є.А. Дивіться, ще раз наголошую, давайте розділимо. Є питання фінансування, є питання того, в чийй власності. Отже, власність тих коледжів, зараз ми не по ТНЗ, коледжів державних, не комунальних. Фінансування – регіональне

замовлення з місцевого обласного бюджету. Це два таких різні питання. Сама передача майна відбувається довго через процедури, як вони прописані. Отже, це кожного разу треба все описати, будь-яке майно передається по цій процедурі. І коли мова йде про опис, це буде тривати завжди місяцями. Тобто треба зайти в кожен кабінет, треба описати кожну парту, шафу і так далі, і так далі. Тому це ось так.

У випадках, коли не по нашій сфері, по іншій охороні здоров'я, наприклад, йшли, якимось обходили, то це був рівень закону, саме на законодавчому, на рівні закону була виписана норма, що це має бути скорочена процедура. Це так йшли, наприклад, до слова, у реформі первинки, коли відбувалась реорганізація закладів охорони здоров'я. То перед реорганізацією мусив би передувати такий самий опис. Для того, щоб його зробити в два тижні, було саме в законі закріплено, що це скорочена процедура.

СОВСУН І.Р. Кажали, що роками тривають ці процедури. А який вихід? Тобто не тижні і не місяці.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, є...

СОВСУН І.Р. ...бо ми тут пишемо: Міністерству внутрішніх справ доручити Державній службі у надзвичайних ситуацій невідкладно організувати перевірку протипожежної безпеки закладів освіти. Чи не хочемо ми також звернутися з вимогою перевірити саму державну службу... тих, хто до цього давали дозволи?

ГОЛОВУЮЧИЙ. О, оце якраз питання про яке я хотів щойно сказати, я чому про це говорю.

СОВСУН І.Р. Бо це масово, в Одесі це, дійсно, вже далеко не перший раз.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я мав досвід керування і управління там одним науковим центром, у якого була будівля, будівля була 37-го року народження, і більша частина з того була, власне, 37-го року. І кожного року, коли приходили

пожежники, ми кожного року мали обробляти і викидати шалені кошти в протипожежну безпеку. Кожного року обробляється дах цими сумішами протипожежними, воно дуже дорога історія. І кожного року, завжди, знаєте, була така спокуса, що робити: віддавати 10 відсотків бюджету на протипожежну безпеку чи, може, пронесе. І, знаєте, от це питання, яке дуже важке особливо для державних закладів, особливо в теперішній ситуації.

Але в будь-якому разі ми це все робили, це було дуже дорого, але все одно робили. Але кожного року вони приходять, і кожного року підписується акт відповідальними службами. Вони приходять і підписують цей акт. І вони тоді дозволяють в експлуатацію цей будинок ще на рік. У випадку з закладами освіти не можна розпочати навчальний рік без акту протипожежної чи обстеження пожежної безпеки.

Тому стовідсотково тут ми повинні вимагати, подивитись, хто підписав ці акти, бо вони підписувались нещодавно, перед початком навчального року. І хто підписав, відповідно, дозвіл на початок навчального року. Бо це два такі взаємозалежні документи. Тому оці два моменти я дописав би до рекомендацій Міністерству внутрішніх справ.

І в мене ще одне питання. А ми можемо рекомендувати Міністерству внутрішніх справ чи вимагати в скорочений термін якийсь?

КОЛЕБОШИН С.В. Ми можемо, фактично, це зробити в формі запиту депутатського, наприклад.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ми можемо зробити... До речі, колеги, якщо хочете, Сергій Валерійович підготував депутатський запит.

КОЛЕБОШИН С.В. Де, власно, все це викладено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І там якраз і окремо рішенням комітету.

КОЛЕБОШИН С.В. Я можу частину, яка, власне, запит "Виходячи з викладеного вище – там описується і так далі і так далі – керуючись тим-то, тим

то: перше, встановити і оприлюднити причину пожежі в Коледжі економіки права і готельно-ресторанного бізнесу (по такій-то адресі). Оприлюднити результати останніх планової і позапланової перевірки стану пожежної безпеки у державному вищому навчальному закладі (такому-то) і конкретно в приміщенні вказаного коледжу.

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Мабуть. Це ж можна редакційно врахувати.

Далі. Запропонувати комплекс заходів на загальнонаціональному рівні, те, що от я казав. Виділити з резервного фонду те, що в нас є в рішенні комітету. Взяти під особистий контроль. Це іде на Чечоткіна і на Гончарука.

Я б тут теж, більш таке зле формулювання зробив з того, що якраз от ви тільки-що казали щодо встановлення...

_____. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Так, так.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, у мене є пропозиція до рішення в самому тілі до рекомендацій дописати дві наукові установи, окрім коледжу, який ми згадуємо. Там дві наукові установи. Там ще, здається, взагалі ще бюро технічної інвентаризації знаходились, да, наскільки я пам'ятаю. Давайте їх всі допишемо сюди, бо вони постраждали однаково, і люди у них страждають однаково. Ці два пункти, які ми проговорили з Інною Романівною, про Міністерство внутрішніх справ щодо персональної відповідальності, і нам потрібно це зрозуміти. І останнім пунктом, передостаннім десь всередині додати пункт, який пропонував Сергій Валерійович по комплексній...

КОЛЕБОШИН С.В. Він тут є в депутатському запиті. Я, фактично...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але нічого страшного, якщо ми продублюємо ще рішенням комітету.

І у мене є ще одне питання, це як порадитись з вами. Чи варто нам як комітету попросити Верховну Раду з трибуни, щоб викликати сюди у Верховну Раду відповідальних за цю ситуацію: Державну службу з надзвичайних ситуацій, Міністерство внутрішніх справ, може, директора коледжу, я не знаю, чи того, хто перевіряв в кінці кінців, підписував акт пожежної безпеки?

ГРИШИНА Ю.М. У Верховну Раду, залу ви маєте на увазі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Для того, щоб ми народними депутатами в рамках парламентського контролю заслухали їх звіт і задали свої питання, чому так сталося. Ну, як зручно, колеги, я не знаю.

_____. Ну, в принципі, я думаю, якщо є формат залу, це нормально, то я думаю, що було б добре залу, тому що це питання мало би більший резонанс в суспільстві і більше всі серйозно би до того ставилися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мені теж так здається.

_____. Бо в комітеті це буде так дуже вузько. А в залі, якщо є така можливість, то мені здається, що це достатньо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине що, у нас завтра єдиний робочий день – п'ятниця. Ну це, по-перше, вони може і приїдуть, але питання, чи варто їх зараз висмикувати...

_____. Колеги, можна? Я не знаю, хто має приїхати доповідати, але, повірте, я на телефоні з директоркою, то перші дві розмови, ну, жодного внятного слова не було. Тобто там такий стан, що, повірте, викликати людину можна завжди.

_____. Я теж знаю, мені доповідали, що людина вкрай... Це не знімає, якщо є вина і так далі, але зараз це точно там людина...

_____. *(Не чути)*

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей, то ми можемо виступити тоді з трибуни, вимагати їх приймати доповіді після результатів експертизи, наприклад. Як, колеги, як ви думаєте?

ГРИШИНА Ю.М. Давайте так.

_____. Принаймні є пропозиція комітетських, комітету, і можна буде там теж взяти на парламентський контроль, і виконання цих, тобто щоб були якісь вже заходи вжиті, і про це теж можна буде спілкуватися. Тому я б це відтермінував після Нового року, дійсно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Але сьогодні це сказати з трибуни.

ГРИШИНА Ю.М. Да, і зробити, можливо, акцент на тому, що саме в Одесі вже скільки було випадків, і це вже той край, після якого, мабуть, потрібно вже якісь міри запроваджувати серйозні на рівні парламентського контролю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я пропоную тоді, якщо ми підтримуємо цю ініціативу, поговорю зі спікером для того, щоб розпочати нашу другу частину, вечірнє засідання саме з цього. Якщо ви не заперечуєте, я б запропонував, щоб з трибуни виступив Сергій Валерійович.

ГРИШИНА Ю.М. Повністю підтримуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Він одесит і заступник голови комітету. *(Шум у залі)*

В рішення комітету? На сайті комітету ми ще вчора це зробили ввечері.

ГРИШИНА Ю.М. Колеги, в мене ще таке питання, пропозиція, не знаю. Давайте передбачимо у цьому рішенні, нам же потрібен звіт, тобто нам через якийсь час потрібно заслухати звіт, мабуть, це МОН повинен бути, про результати перевірки щодо причин виникнення трагедії або заходів, які будуть запроваджуватися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. В принципі, не МОН перевіряє причини.

ГРИШИНА Ю.М. Ми можемо їх заслуховувати? Можливо, так питання поставити, щоб, можливо, через якийсь час заслухати звіт про причини, наслідки і

що буде зроблено для попередження таких випадків в майбутньому. Тому що нам потрібно зробити все, щоб попередити, щоб не було жодного випадку в країні, коли гинуть діти у випадку цих пожеж. Особливо, що стосується закладів освіти, там, де наш контроль.

_____. Дивіться так, щоб це не було, як в 17-му році, з відписками листами, що ми провели тренування і так далі. Це мусить бути кількох відомств наказ, швидше за все МНС, в першу чергу, МОН про те, що такі заходи відбуваються постійно, стабільно з періодичністю раз на два місяці. Це, справді, ця вся тривога і так далі піднімається, всі тренуються виходити, регулярно перевіряються сигналізації, є там сигнал на пульт пожежної допомоги, немає цього сигналу і так далі.

Суто по повноваженнях, у нас обмежені повноваження для того, щоб робити такі інспекції...

ГРИШИНА Ю.М. У нас – це у вас, чи у нас?

_____. У МОН.

ГРИШИНА Ю.М. У МОН. А у нас у парламентському контролі...

_____. У десеенесників теж... вони не можуть просто так зайти і перевірити. Бо вони мають або планово, раз там на 5, наприклад, 4 роки, або внаслідок таких ситуацій.

ГРИШИНА Ю.М. Але ж ми тільки що говорили, Сергій казав, що вони дають кожного року дозвіл. Да? Перед початком навчального року.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дають. І?

ГРИШИНА Ю.М. Тому потрібно якось перевірити цю ситуацію. Тобто які органи ми можемо залучити до звіту, щоб звіт був.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так ми їх викличемо у Верховну Раду.

ГРИШИНА Ю.М. Це те, що ви кажете зараз у Верховну Раду через місяць?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, коли закінчиться експертиза і розслідування. Коли закінчиться, ми будемо мати результати розслідування, і тоді можемо викликати всіх, хто причетний до цієї логічної ситуації.

ГРИШИНА Ю.М. От давайте це запишемо в рішенні.

_____ . Застосувати інструменти парламентського контролю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, у Верховну Раду. А потім, коли ми заслухаємо, ми можемо зробити окремі комітетські слухання, тоді запросити всіх, хто нам потрібен, і зробити окремі комітетські слухання, як зробити системно. Це якраз по тому пункту, який ви пропонували, щоб ми зробили окремі... щоб цього більше не ставалося.

ГРИШИНА Ю.М. Так. Так давайте це пропишемо в рішенні комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте, сформулюйте.

Давайте так. Що саме ми хочемо прописати?

ГРИШИНА Ю.М. Нам потрібно визначити, наприклад, який час, і через деякий час заслухати уповноважені органи, які ми зараз визначимо, про результати перевірки щодо причин виникнення трагедії, ситуації, яка є на сьогодні і щодо тих заходів, які повинні бути запроваджені для того, щоб запобігти в майбутньому виникненню таких...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Юлія, якщо ви не проти, сформулюйте спільно з Сергієм Валерійовичем.

ГРИШИНА Ю.М. Добре, звичайно, зробимо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І секретаріатом цей пункт, і ми його вставимо в рішення комітету. Давайте тоді попросимо Сергія Валерійовича сьогодні вступити з трибуни, я зараз домовлюся з керівництвом.

Якщо всі підтримують це рішення комітету, якщо немає більше додаткової інформації, заперечень, зауважень – немає? – тоді прошу підтримати рішення комітету. Дякую. Одноголосно.

Все, колеги, дякуємо. Ми вичерпали порядок денний. *(Шум у залі)* Да, пані Інно.

СОВСУН І.Р. ...це питання піднімати зараз, зважаючи на цю ситуацію, але в окремих школах України викладають курс "Основи сім'ї". Я думаю, що частина з вас читали це в новинах зараз, що курс відверто неадекватний. Я можу зацитувати окремі цитати з підручника: наприклад, якщо хлопець і дівчина вступають в інтимні стосунки, то за цим майже завжди настає розрив відносин, тут навіть не потрібно спиратися на якісь наукові дослідження. Або ж: молоді чоловік і жінка одружуються, вінчаються, у найближчі кілька років... вінчаються, у найближчі кілька років стають батьками, мати здебільшого займається хатніми справами і стимулює виховний потенціал чоловіка.

Я можу скинути вам посилання. *(Шум у залі)* Так.

Зараз, тут ще є одна цитата, яка мені особисто дуже імponує, що справжня жінка ніколи не сперечається. Це мені дуже близьке.

Я до чого? *(Шум у залі)* Це чоловік писав. Міністерство освіти і науки ініціювало додаткову перевірку цього підручника і курсу, і призупинило чи ініціювало призупинення викладання цього курсу. Останніх два дні в парламентській залі окремі народні депутати збирають підписи під зверненням до Міністерства освіти і науки з вимогою не скасовувати цей курс. І там є дуже сильний чи планується принаймні дуже сильний тиск з цього приводу, в тому числі на Міністерство освіти і науки. Ми з колегами з МФО "Рівні можливості" підготували звернення на підтримку ініціативи щодо скасування цього курсу. В мене є питання: чи готовий комітет з цього приводу висловитися. Тому що, ну, я тут вам це доношу до обговорення, тому що тиск з боку депутатів, які вже зібрали підписи проти скасування, він великий. Коли ми почали збирати в залі підписи...

ГРИШИНА Ю.М. А, тобто це паралельно два процеси?

СОВСУН І.Р. Да, да, да. Тобто є люди, які вже близько сотні підписів зібрали проти скасування.

ГРИШИНА Ю.М. А какой там, на весах сколько? Кто против, кто "за"?

СОВСУН І.Р. Ну, вони зібрали близько сотні підписів.

ГРИШИНА Ю.М. А у вас сколько?

СОВСУН І.Р. Ми зібрали щось 20, тому що всіх лякають...

ГРИШИНА Ю.М. Слабовато.

СОВСУН І.Р. Да. Тому що всіх лякає фраза про те, що цей курс "Основи сім'ї" вийшов проти сім'ї і так далі, і так далі. Те, що там мрак абсолютно середньовічний написаний, то це ніхто вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас тут же питання... Тут же ж питання...

(Загальна дискусія)

Колеги, тут же ж питання світоглядне, я розумію, про що мова. В такому вигляді це треш. Ну, ми це розуміємо, да, усвідомлюємо. А тут питання інше: чи потрібен він взагалі. Бо тут, я вас запевняю, що переважна більшість депутатів, які підписали, бо я це особисто бачив, підписали не за цей конкретний курс, а взагалі про збереження самої історії основ сім'ї. Я вам скажу більше, відверто, я підписував це звернення. Да. Нічого страшного. Але, повірте, тут мова якраз, в даному випадку мова йшла не про конкретно цей курс, не про конкретно от в цих формулюваннях, а взагалі за те, щоб його в принципі залишити як ідею. Можливо, трансформувати, осучаснити, жодних проблем немає. Це була моя мотивація. Я вас запевняю, що більшість народних депутатів має саме таку мотивацію. От саме конкретно цей курс їх не цікавить.

(Загальна дискусія)

_____ . Тобто йдеться не про самі елементи родинного виховання у навчально-виховному процесі в школі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Може так.

_____ . Ну, треш, він конкретно в цьому... Тобто скасувати гриф конкретно цьому, підручник це чи методичні рекомендації, що там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я думаю, що ми це легко можемо розглянути на засіданні комітету. Давайте поговоримо, справді, поговоримо про це, зробимо рекомендації комітету.

_____ чоловіки і жінки не сперечалися тільки що одне з одним, нормально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нормально? Там все було нормально, да?

_____ . Не сперечайтесь, будь ласка, пані Юлія.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте так, колеги, є різні точки зору на ці питання. І от навіть за останні три місяці, скільки ми тут, я отримав купу листів і за одну, і за другу, і за традиційну, і за нетрадиційну, і взагалі ту, яку її не можна навіть категоризувати.

ГРИШИНА Ю.М. Інна Романівна, а там є щось про нетрадиційні сім'ї? Немає?

СОВСУН І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. В чому і питання.

ГРИШИНА Ю.М. Тому що мені писали, мені подавали саме з цього боку, що мова йде про те, що там іде повне, скажімо так, несприйняття цих наших традиційних шлюбно-сімейних відносин, мова йде про європеїзацію, нові підходи і так далі. Мені з такого боку подавали. Тому я вважаю, що це питання, дійсно, об'єктивно потрібно дослідити, що там насправді є в тій програмі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте поговоримо.

_____ . *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. За нього чи за неї?

СОВСУН І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Остання частина ні до чого, а в першій щось є.

_____ . Слухайте, всі ж підручники зараз мають проходити експертизу, в тому числі і на гендерну коректність. Це ж якраз...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це, напевно, якісь попередні історії з грифом.

_____ . А це гриф якогось там...

СОВСУН І.Р. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я не проти. Давайте зберемо комітет з цього приводу, сядемо, поговоримо і приймемо. Звісно, окремим. Давайте зробимо проекти на наступному засіданні комітету одним з пунктів. Якщо можна, підручник. Я розумію, що там є що почитати

_____ . А я би автора.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До речі, можемо запросити автора.

Ніна Романівна, може автора запросимо? Не треба?

(Загальна дискусія)

Запросто. Давайте. Тільки я пропоную все ж таки й автора запросити. Мені цікаво.

_____ . Слухайте, мені не треба серйозний науковець, щоби згодитися з тим, що там бред. А от автора я хотів би.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Просто цікаво. Хочеться почути аргументацію, щоб ми зрозуміли. Знаєте, як Петро I колись казав: "Дабы было видно".

ГРИШИНА Ю.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, ми підтримаємо.

_____. Я нагадаю, що в понеділок о 15:00, підкомітет по середній і по ЗСО, будь ласка. Я не знаю, чому. Це вчора пані Любомира трохи помилилася. О 15:00.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, в зв'язку з цим... Перепрошую. В зв'язку з тим, що у нас зараз лежить постанова, яку ми будемо голосувати, що у нас тільки четвер пленарний, то на котру годину? Щоб ми запланували понеділок, вівторок і середу, на всяк випадок, собі у графіках підкомітети, якщо потрібно. Я не впевнений, що ми за два дні розглянемо все підкомітетом, в середу зможемо прийняти комітету. Ну, чесно, не впевнений. Тому давайте заплануємо середу все одно на 15 годину ми заплануємо поки що комітет. До речі, і це питання розглянемо.

Як, встигнемо за тиждень, пані Інно, по підручнику? Що у вас може бути окрім комітету в комітетські тижні?

КОЛЕБОШИН С.В. Тільки я ще раз прошу, давайте на підкомітет, всі, хто члени підкомітету прийдуть, щоб ми максимально звузили роботу потім в комітеті, бо ми в блуд зайдемо там.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Серій Валерійович, а у вівторок у вас які...

КОЛЕБОШИН С.В. Інна, якщо ми вже стали родиною, то це мене тішить, звичайно. Ну, комітет для мене третя домівка, так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На інші дні ми поки що не плануємо підкомітети. Понеділок, вівторок. І в один і той же час робочий.

_____. У вівторок ми... В понеділок просто багато з мажоритарників на округах і потім ми на середину дня поставили. У вівторок, здається, якщо в понеділок вже люди будуть, то в вівторок кворум будемо. Можемо відразу домовитись на 15-у, можемо в понеділок домовитись на ту годину, яка нам зручна. Мені, в мене немає зараз якоїсь стратегії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. О'кей. Дякуємо, колеги. Дякую всім за роботу. Гарного дня. Через годину в залі.